

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVĚDČENÍ

242 843

(11) (B1)

(61)

(23) Výstavní priorita
(22) Přihlášeno 11 02 85
(21) PV 899-85

(51) Int. Cl.⁴

D 04 B 21/02
D 02 G 3/34

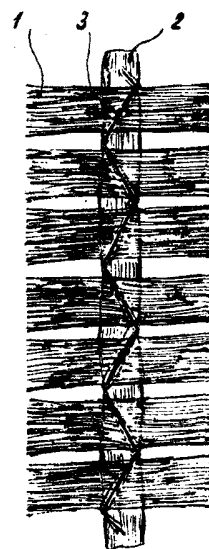
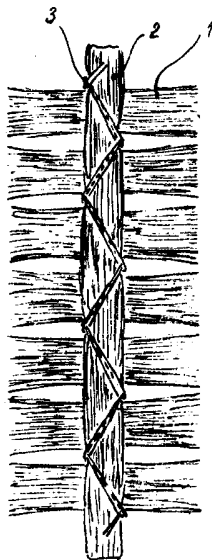
(40) Zveřejněno 31 08 85
(45) Vydáno 01 04 88

(75)
Autor vynálezu

FAULHABER ERVÍN, BRNO

(54) Efektní nitový útvar s osnovní pletářskou vazbou

Efektní nitový útvar je vhodný k využití zejména pro nábytkové potahové látky, záclony a dekorační textilie. Sestává z nosného jádra, tvořícího základní složku z nejméně jedné volně uložené nitě, ze spojovací složky, tvořící osnovní pletářskou vazbu a z efektní složky, například v podobě žínýlkového vlasu, smyček nebo flotujících nití. Podstata konstrukce této efektní nitě spočívá v tom, že efektní složka vyplňuje prostor mezi stěnou nosné složky a spojovací složkou na jedné straně efektního nitového útvaru v každém řádku nebo jenom v některých řádcích v pravidelném nebo nepravidelném sledu.

Vynález se týká pletené efektní nitě v osnovní vazbě, která sestává ze tří niťových soustav, a to ze základní složky z nejméně jedné volně uložené nitě, tvořící nosné jádro, ze spojovací složky v osnovní pletařské vazbě, probíhající v podélném směru efektní nitě v podobě šikmo uspořádaných oček a spojovacích kliček z nejméně jedné nitě a dále z efektní složky, kterou tvoří například flotující nitě, smyčky nebo žinýlkový vlas, případně jejich kombinace.

Jsou známé různé typy pletených efektních nití v osnovní vazbě s charakteristickými vzhledy a vlastnostmi a s efekty, které imitují klasické efektní nitě s nopkovým, smyčkovým, kre-povým nebo žinýlkovým efektem. Společným znakem těchto pletených efektních nití je však jejich konstrukce, založená na požadavku, aby efektní složka byla vázána vždy do sloupku oček, který je současně nosnou složkou efektní nitě. Z tohoto důvodu je také efektní složka vázána v každém řádku sloupku oček, což omezuje vzorovací možnosti, spočívající například ve vynechání efektní složky v některých řádcích. Proto ani nelze u pletených žinýlkových nití s efektem ve formě řezaného plyšového vlasu zaplétat efektní vlas jen v některých úsecích sloupku oček, neboť by docházelo k poruchám v místech, kde se tento žinýlkový vlas nezapléta, to jest, kde se vytváří pouze samostatné sloupky řetízkových oček.

Cílem vynálezu je vytvořit novou konstrukci pletené efektní nitě v osnovní pletařské vazbě za účelem rozšíření stávajícího sortimentu efektních nití o další zajímavé a z hlediska ekonomických ukazatelů výhodné typy s rozmanitými barevnými a/nebo plastickými efekty. Tohoto cíle bylo dosaženo konstrukcí efektní nitě podle vynálezu, která sestává ze tří niťových soustav. Jednu

z nich tvoří základní složka ve formě nosné, volně uložené nitě, tvořící nosné jádro nitě, další niťová soustava je vytvořena ze spojovací složky ve formě osnovní pletářské vazby v podobě šikmo uspořádaných oček a spojovacích kliček, zatímco třetí soustavu tvoří efektní složka ve formě flotujících nití, smyček, žinýlkového vlasu nebo kombinací těchto útvarů. Podstata vynálezu spočívá přitom ve vzájemném propojení těchto tří niťových soustav, kdy efektní nit je uložena z jedné strany v prostoru mezi stěnou nosné složky a stěnami spojovací složky, přičemž v jednom případě je uložení efektní složky pod stěnami lícních oček spojovací složky a v druhém případě je efektní složka uložena pod spojovacími kličkami oček spojovací složky.

Výroba efektního niťového útvaru s flotujícími nitěmi nebo se smyčkami se provádí kladením nití, tvořících efektní složku kladecími prostředky, například kladecími trubičkami nebo klasickými kladecími jehlami do prostoru oček na stěny podélně vedené nosné složky, zatímco upevnění efektní složky je provedeno dalším kladecím prostředkem. Z těchto důvodů je efektní složka uložena vždy pod spojovacími kličkami vazné spojovací složky. Při výrobě efektního niťového útvaru s žinýlkovým vlasem se zakládá soustava příčně vedených nití na soustavu podélně vedených nití a po připletení spojovací složkou se následně provádí rozřezání a tím oddělování nití od sebe přímo ve stroji mezi jednotlivými sloupky oček. Podle způsobu zakládání příčných nití je žinýlkový vlas uložen buď mezi stěnou nosné složky a stěnami lícních oček spojovací složky nebo mezi stěnou nosné složky a spojovacími kličkami spojovací složky.

Zakládání příčných efektních nití v plném nebo vzorovém návleku poskytuje možnosti výroby žinýlkových nití s řezaným vlasem, uloženým v každém řádku oček spojovací složky nebo jenom v některých řádcích oček spojovací složky, čímž je umožněno vyrábět žinýlkové pletené nitě s hladkým nebo vzorovaným povrchem, to jest s vynecháním efektní složky v některých řádcích oček spojovací vazby. Další vzorovací možnosti vyplývají z použití příčných nití různého materiálového provedení z hlediska jejich původu, barvy, tloušťky nebo mechanickofyzikálních vlastností, čímž je možno vyrábět efektní niťové útvary s žinýlkovým vlasem o různé délce, tvaru, druhu a provedení, přičemž rozdílná délka nebo provedení efektního vlasu může být zakotvena v prostoru

mezi stěnami společných oček nebo v prostoru mezi stěnami rozličných oček.

Bližší vysvětlení podstaty vynálezu a princip konstrukce efektních nití podle vynálezu jsou vysvětleny na několika příkladech provedeních podle přiložených schematických nákresů, které znázorňují na obr. 1 až 4 efektní niťové útvary s žinýlkovým vlasem stejné délky a v pravidelném uspořádání v každém řádku spojovací složky, na obr. 5 efektní niťový útvar s žinýlkovým vlasem, vzorově uspořádaném na nosné složce, na obr. 6 efektní niťový útvar s žinýlkovým vlasem různé délky a provedení, na obr. 7 efektní niťový útvar s žinýlkovým vlasem různé délky a provedení, uspořádaným v pravidelném sledu v každém řádku spojovací složky, na obr. 8 efektní niťový útvar s žinýlkovým vlasem různé délky a provedení vzorově uspořádaným, na obr. 9 efektní niťový útvar s žinýlkovým vlasem stejné délky a provedení, zafixovaným k nosné složce, na obr. 10 efektní niťový útvar podle obr. 9 v podélném řezu, na obr. 11 efektní niťový útvar s flotujícími nitěmi, připletenými k nosné složce a na obr. 12 efektní niťový útvar se smyčkami, připletenými k nosné složce.

Na obr. 1 je schematicky znázorněn příklad provedení efektního niťového útvaru v pohledu z technologicky lícni strany s efektní složkou 1 v podobě žinýlkového vlasu o stejné délce a provedení, který je připleten k nosné složce 2 spojovacími kličkami spojovací složky 3, čímž vyplňuje prostor mezi stěnami nosné složky 3 a spojovacími kličkami spojovací složky 2 v každém řádku. Tentýž efektní niťový útvar je znázorněn na obr. 2 z technologicky rubní strany s žinýlkovým vlasem, který je připleten k nosné složce 2 spojovacími kličkami spojovací složky 3.

Na obr. 3 je schematicky znázorněn efektní niťový útvar v pohledu z technologicky lícni strany s efektní složkou 1 ve formě žinýlkového vlasu, zapleteného v prostoru mezi stěnami nosné složky 2 a stěnami lícních oček spojovací složky 3 a na obr. 4 tentýž efektní niťový útvar při pohledu z technologicky rubní strany. Rozdíl v provedení efektního niťového útvaru podle obr. 1 a obr. 3 spočívá v tom, že na obr. 1 je žinýlkový vlas efektní složky 1 zapleten v prostoru mezi stěnou nosné složky 2 a rubními spojovacími kličkami spojovací složky 3, zatímco na obr. 3 je efekt zapleten v prostoru mezi stěnou nosné složky 2 a lícními očky spojovací složky 3.

Na obr. 5 až 10 je znázorněno zapletení efektní složky 1 vždy mezi stěnami nosné složky 2 a lícními očky spojovací složky 3, to jest vždy z technologicky lícní strany, přičemž na obr. 5 je znázorněn efektní niťový útvar s efektní složkou 1 v podobě žinýlkového vlasu, připleteného k nosné složce 2 střídavě vždy po dvou řádcích spojovací složky 3.

Na obr. 6 je efektní složka 1 jako žinýlkový vlas vytvořena ze dvou rozdílných materiálů, z nichž jeden je hladký a druhý je tvarovaný, takže se při řezání žinýlkového vlasu vytváří rozdílná délka efektního vlasu a zvláštní charakter výrobku. V příkladném provedení je zakreslena rozdílná délka efektního vlasu střídavě po dvou řádcích.

Podle obr. 7 vykazuje efektní niťový útvar efektní složku 1 v podobě žinýlkového vlasu dvojí délky a provedení v každém řádku spojovací složky 2, což se dosáhne současným kladením sráživých a nesráživých nití do stejného řádku oček spojovací složky 2.

Na obr. 8 je schematicky znázorněn efektní niťový útvar, který v některých řádcích spojovací složky 3 vykazuje efektní složku 1 ve formě žinýlkového vlasu různé délky a provedení, přičemž v jedněch řádcích spojovací složky 3 je zapleten jeden druh tohoto žinýlkového vlasu v hladkém nebo tvarovaném provedení a v jiných řádcích spojovací složky 3 jsou současně připleteny k nosné složce 2 oba druhy žinýlkového vlasu ve stejných řádcích spojovací složky 3, čímž se dosahují výrazné plastické nebo/a barevné vzory a efekty.

Na obr. 9 je znázorněno příkladné provedení efektního niťového útvaru s efektní složkou 1 v podobě žinýlkového vlasu, který je k nosné složce 2 připojen zafixovanými natavenými vlákny. Tímto způsobem lze vytvořit pevné spoje 4, uspořádané mezi stěnami nosné složky 2 a vnitřními vrstvami žinýlkového vlasu, jak je patrné z obr. 10.

Na obr. 11 je znázorněno příkladné provedení efektního niťového útvaru, ve kterém je efektní složka 1 vytvořena ze dvou volně flotujících nití, symetricky zapletených mezi stěnami nosné složky 2 a rubními spojovacími kličkami spojovací složky 3, a to při pohledu z technologicky lícní strany.

Na obr. 12 je efektní složka 1 v podobě smyček nepravidelné velikosti připletena k nosné složce 2 v prostoru mezi stěnami nosné složky 2 a rubními kličkami spojovací složky 3 v každém řádku.

Efektní niťové útvary podle vynálezu lze vyrábět v široké škále plastických a barevných efektů a v různém materiálovém provedení, což je předurčuje k rozsáhlému využití v různých oblastech textilní výroby, především však pro nábytkové potahové látky, záclony, dekorační textilie, avšak i pro oděvní účely.

PŘEDMĚT VYNÁLEZU

242 843

1. Efektní niťový útvar s osnovní pletářskou vazbou, obsahující nosné jádro, tvořící základní složku z nejméně jedné volně uložené nitě, spojovací složku, tvořící osnovní pletářskou vazbu v podélném směru niťového útvaru ze šikmo uspořádaných oček a spojovacích kliček z nejméně jedné nitě a dále efektní složku, například v podobě flotujících nřtí, smyček nebo žinýlkového vlasu, vyznačující se tím, že efektní složka (1) vyplňuje prostor mezi stěnou nosné složky (2) a spojovací složkou (3) na jedné straně niťového útvaru.

2. Efektní niťový útvar podle bodu 1, vyznačující se tím, že efektní složka (1) vyplňuje prostor mezi stěnou nosné složky (2) a stěnami lícních oček spojovací složky (3).

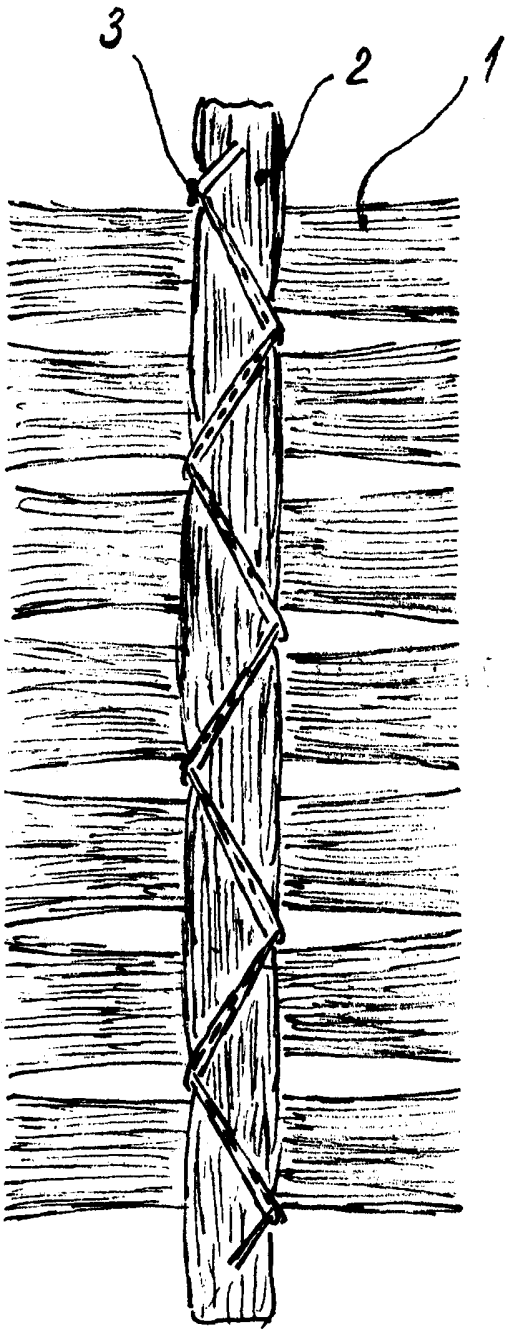
3. Efektní niťový útvar podle bodu 1, vyznačující se tím, že efektní složka (1) vyplňuje prostor mezi stěnou nosné složky (2) a stěnami spojovacích kliček spojovací složky (3).

4. Efektní niťový útvar podle bodů 1 až 3, vyznačující se tím, že efektní složka (1) vyplňuje prostor mezi stěnou nosné složky (2) a spojovací složkou (3) v každém řádku.

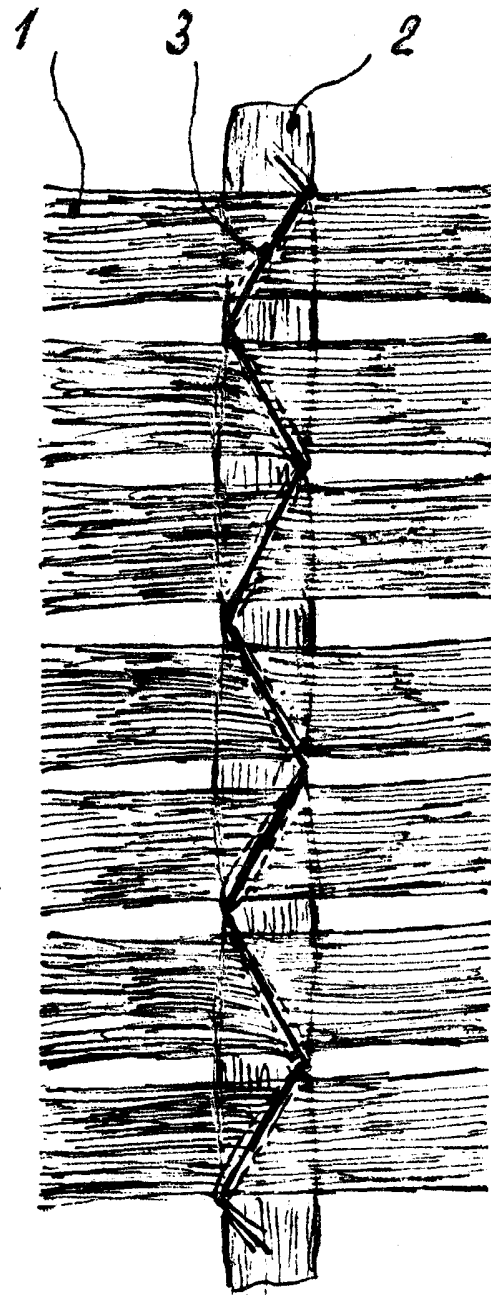
5. Efektní niťový útvar podle bodů 1 až 3, vyznačující se tím, že efektní složka (1) vyplňuje prostor mezi stěnou nosné složky (2) a spojovací složkou (3) jenom v některých řádcích v pravidelném nebo nepravidelném sledu.

6. Efektní niťový útvar podle bodů 1 až 5, vyznačující se tím, že efektní složka (1) vyplňuje prostor mezi stěnou nosné složky (2) a spojovací složkou (3) je v každém nebo jenom v některém řádku nejméně ze dvou rozdílných materiálů z hlediska původu, provedení, barvy nebo mechanickofyzikálních vlastností.

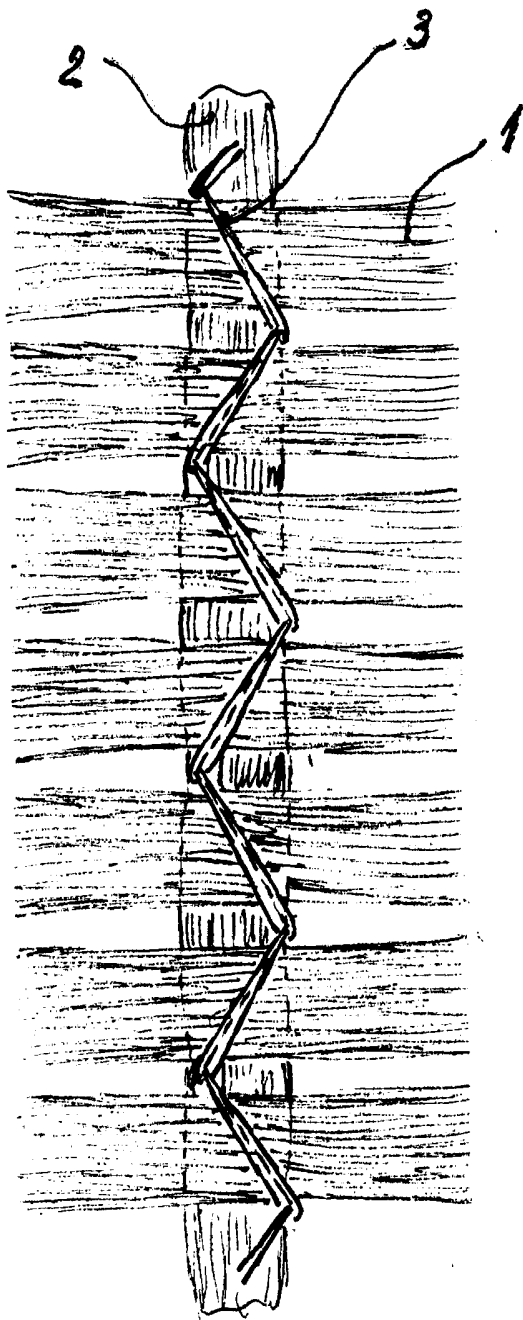
7. Efektní niťový útvar podle bodů 1 až 6, vyznačující se tím, že mezi nosnou složkou (2), spojovací složkou (3) a efektní složkou (1) vykazuje pevné spoje (4) v podobě natavených vláken.

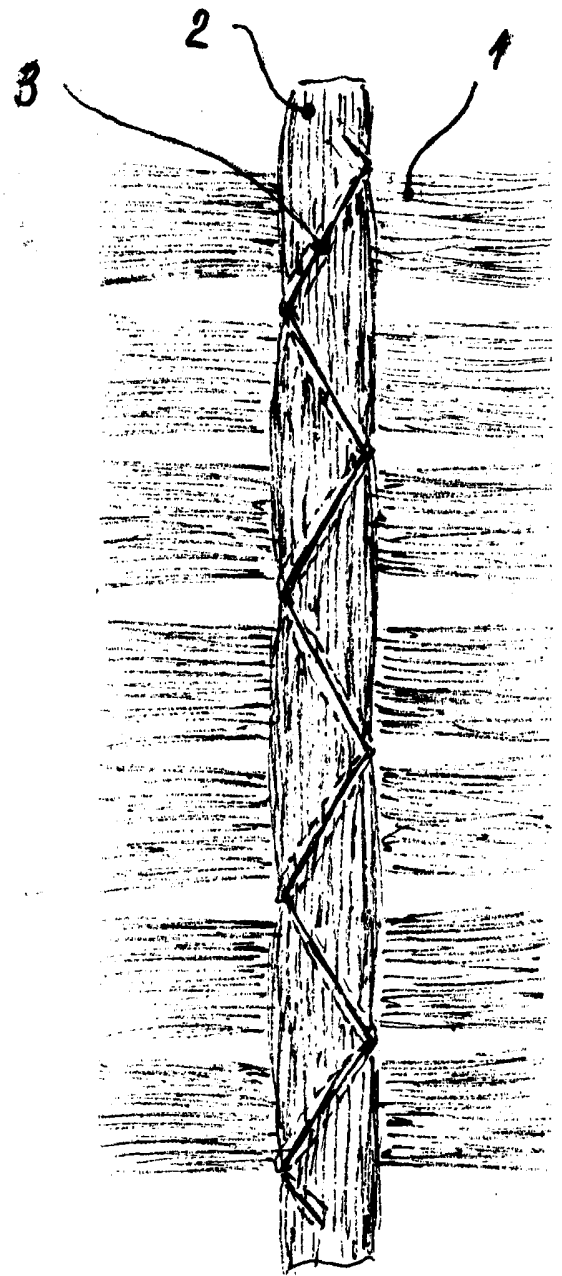
Obr. 1

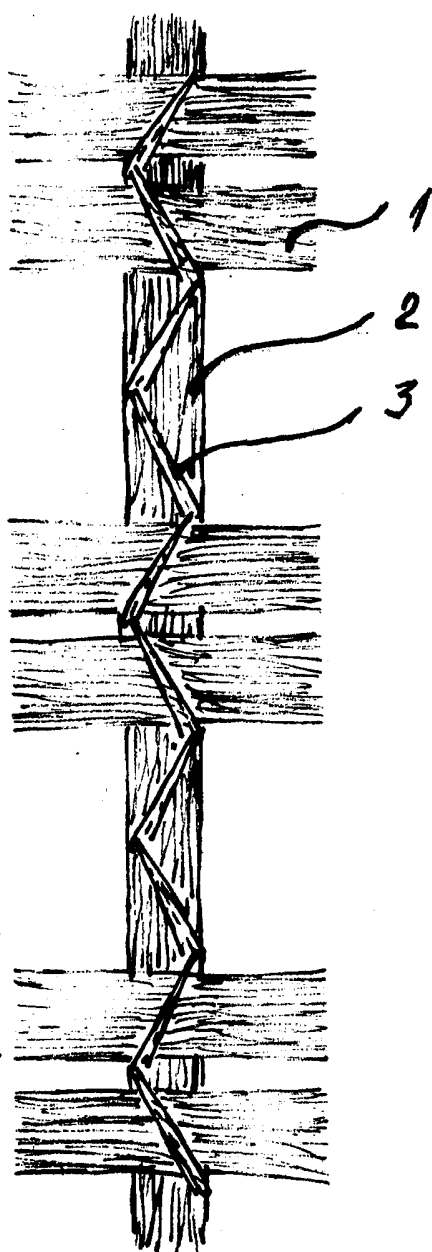
Obr. 2

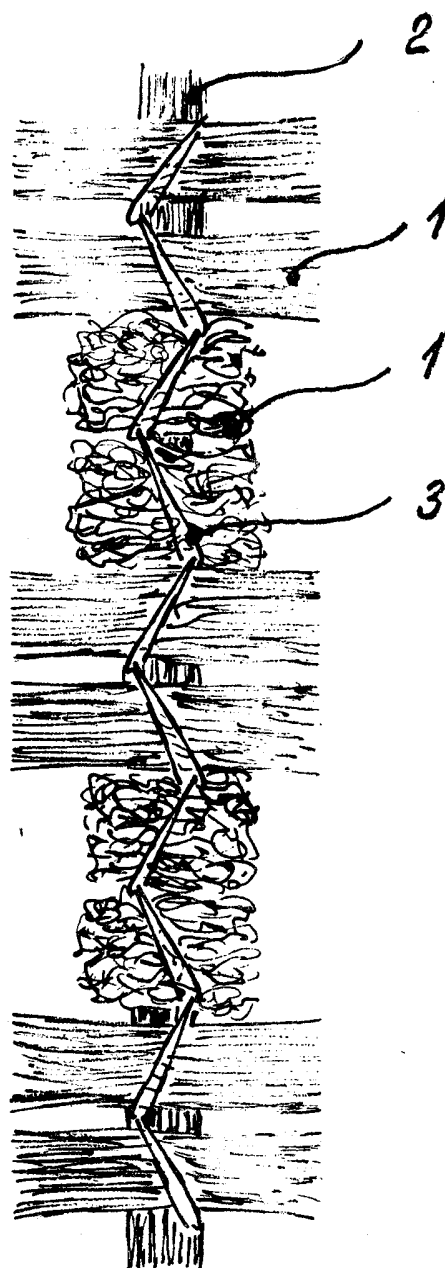
Obr. 3

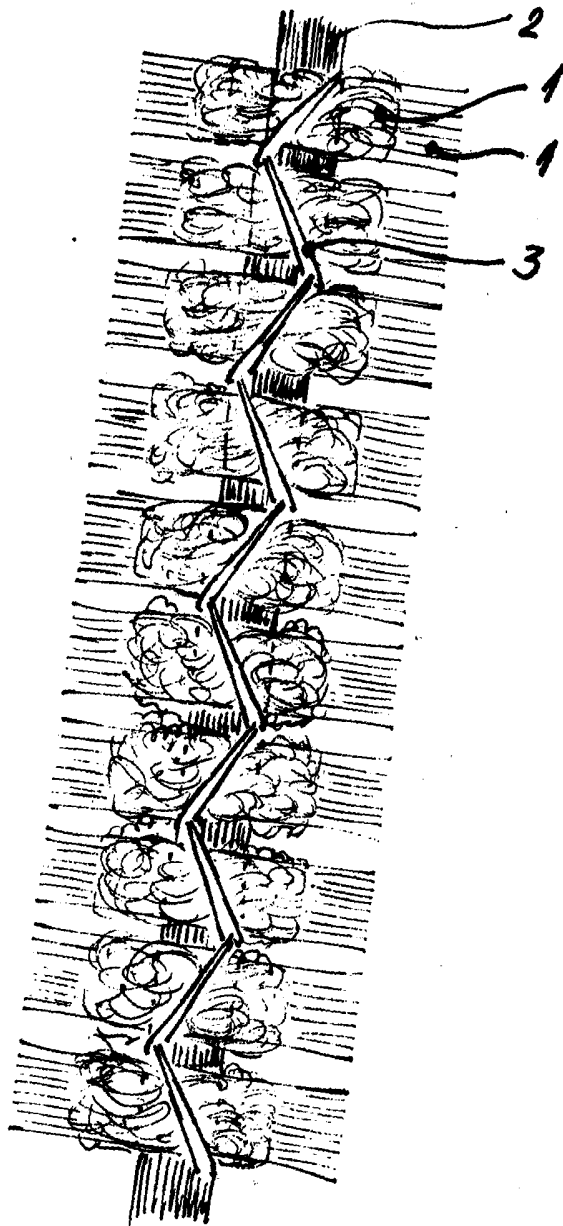
Obr. 4

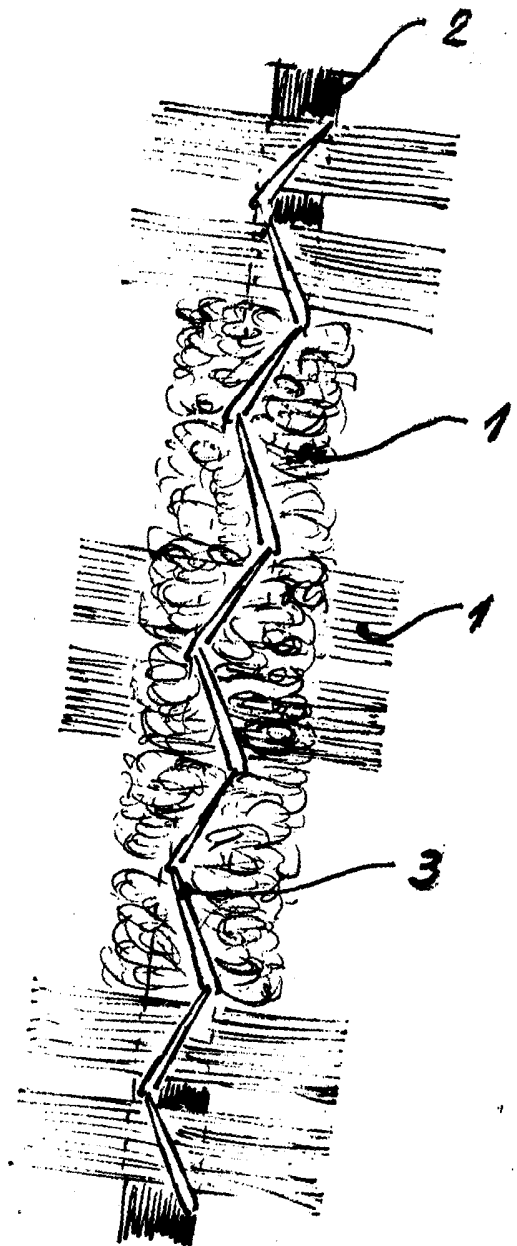
Obr. 5

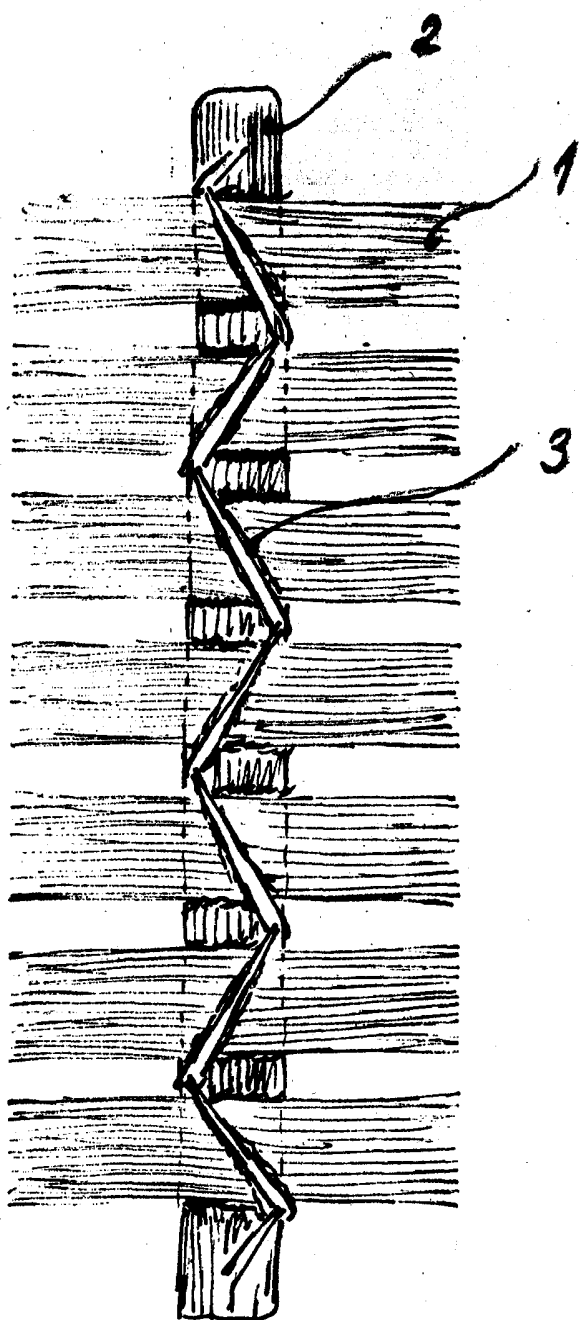
Obr. 6

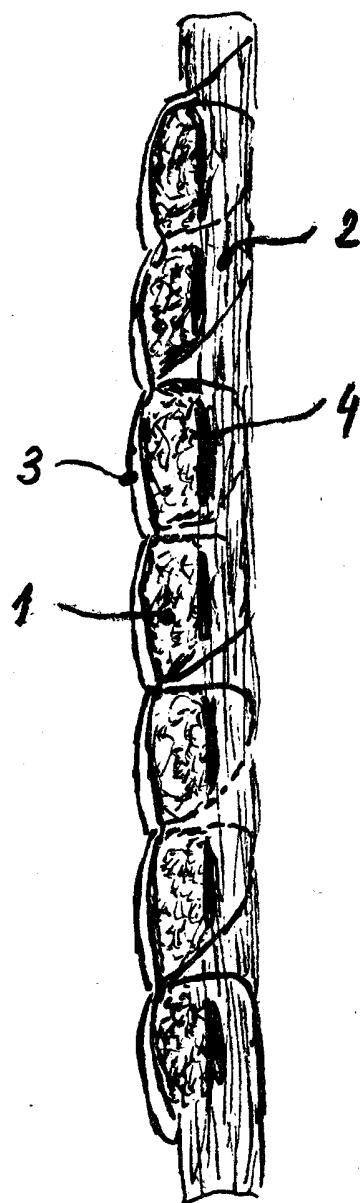
Obr. 7

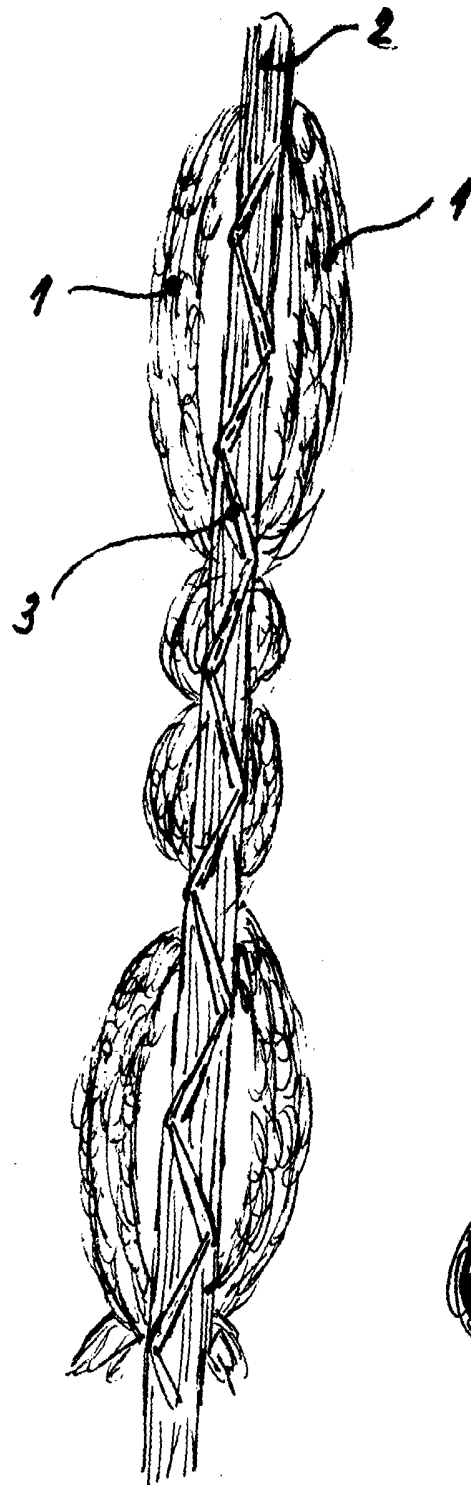
Obr. 8

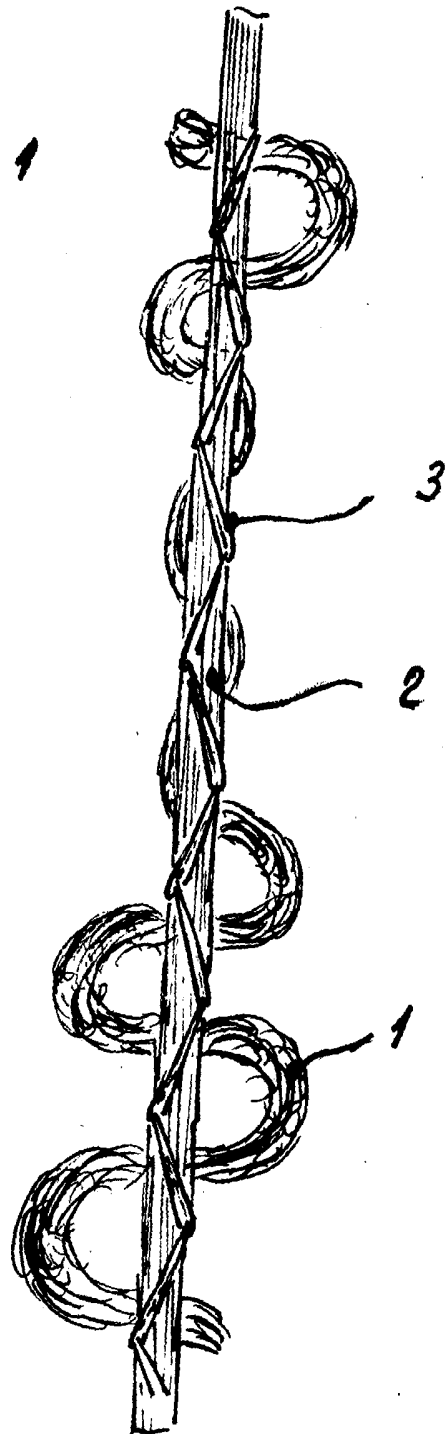
Obr. 9

Obr. 10

Obr. 11

Obr. 12